

Nr 125.

Herr **Eriksson** i Grängesberg, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om ändring i gällande grunder för beviljande av understöd från förslagsanslaget till anstalter för bildbara sinnesslöa.

I den vid innevarande riksdag framlagda statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t gjort framställning (6:te huvudtiteln, sid. 183—201) om sådan ändring i avseende å de för beviljande av understöd från förslagsanslaget till anstalter för bildbara sinnesslöa gällande grunder, att från och med 1915 måtte av samma förslagsanslag såsom årligt understöd utgå: till arbetshem för blinda sinnesslöa och fallandesjuka sinnesslöa 250 kronor och till arbetshem för andra sinnesslöa 200 kronor för varje i arbetshemmet intagen elev samt till arbetshem, som anordnar kontrollerad familjevård för sinnesslöa, arbetshemmets kostnad därför, dock högst 100 kronor för varje sålunda utackorderad elev.

I anledning härav må till en början erinras därom, att enligt nu gällande (i kungl. kungörelsen den 13 juni 1908 angivna) bestämmelser utgår till *enskild* uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn ett understöd å *högst* 250 kronor årligen för varje elev, som i anstalten eller på dess bekostnad åtnjuter underhåll. Enligt vad som framgår av den vid 1908 års riksdag gjorda framställningen i frågan (8:de huvudtiteln, sid. 275—279) hade dåvarande inspektören för sinnesslövärderna, medicinalrådet Schultheis, i fråga om de enskilda uppfostringsanstalterna föreslagit icke en fix summa för varje elev, utan i dess ställe allenast en *maximisumma*, och detta av det skäl att det bland dessa anstalter finnes även en, som endast mottog barn från mera burgna hem, varför en förhöjning av det till enskild anstalt förut utgående anslaget (100 kronor per år och elev) för nämnda anstalt knappast kunde vara behöfligt. Enligt vad jag inhämtat, finnes det emellertid vid denna för mera burgna bildbara sinnes-

slöa avsedda enskilda anstalt även några, som fått där kvarstanna efter avslutad skolgång och sålunda tillhöra s. k. arbetshemsavdelning, liksom det även vid någon av de övriga anstalterna för bildbara sinnesslöa finnes en och annan mera burgen familj tillhörande arbetshemselev. På det att det i alla dylika fall icke med nödvändighet skall behöva utgå statsbidrag eller en minskning uti detsamma må kunna äga rum, vore det önskvärt, att det icke heller för arbetshemselev fastställdes en fix summa, utan allenast en *maximisumma*, och det i fråga om icke endast de enskilda utan samtliga arbetshem för sinnesslöa. I konsekvens härmed borde emellertid också det för i skolavdelning intagen elev utgående understödet utgöras av icke en fix summa utan allenast en *maximisumma* även i fråga om de kommunala uppfostringsanstalterna för sinnesslöa barn, då det även å dessa undantagsvis lärere förekomma elever från mera burgna hem. Av ovannämnde inspektör för sinnesslövärderna föreslogs också, att statsunderstödet måtte utgå till de av landsting respektive stadsfullmäktige anordnade anstalterna efter samma grunder som till de enskilda, fast departementschefen icke ansåg anledning föreligga, att härvid ändring gjordes i förut gällande bestämmelser, enligt vilka statsbidraget till ifrågavarande kommunala anstalter städse utgick med 250 kronor årligen för varje elev, som i anstalten eller på dess bekostnad åtnjöte underhåll.

Förutom en förhöjning av anslaget till å arbetshem intagen sinnesslö har uti Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning angående ändring i grunderna för statsbidrags utgående till anstalter för bildbara sinnesslöa vidare föreslagits, att till arbetshem, som anordnar kontrollerad familjevård för sinnesslöa, måtte såsom årligt understöd utgå anstaltens kostnad därför, dock högst 100 kronor för varje sådan utackorderad elev. Enligt vad som framgår av motiveringen till detta förslag lämpar sig till dylik utackordering bäst lantbrukarhem, där arbetet kan skötas utan egentligt tjänstfolk, och där de sinnesslöa sålunda såväl vid sitt arbete som eljest voro under direkt tillsyn och ledning av värdfolket själva. Nu kan *det* fall naturligtvis inträffa, att den sinnesslöes föräldrahem väl skulle lämpa sig för hans omhändertagande, fast dess ekonomiska situation icke är sådan, att det låter sig göra utan ekonomiskt bidrag. I ett dylikt fall, där den sinnesslöe arbetshemselevens tillstånd möjliggör familjevård, kunde det ju för föräldrarna kännas hårt, att deras sinnesslöa son eller dotter med nödvändighet måste utackorderas i främmande familj, därför att det egna hemmet är för fattigt för att utan bistånd av det allmänna kunna draga försorg om sitt sinnesslöa barn. Humanitetsskäl synas mig därför tala för att statsunderstöd måtte kunna utgå även för sinnesslö arbetshemselev,

som utackorderas i för uppgiften lämpligt föräldrahem, där detta är obemedlat eller mindre bemedlat.

I anslutning till vad här blivit anfört får jag alltså hemställa att riksdagen ville besluta,

dels att nu gällande grunder för understöds utgående till kommunala uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn måtte ändras till likhet med de för enskilda uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn gällande grunderna härför;

dels att statsbidraget till arbetshem för blinda sinnesslöa och fallandesjuka sinnesslöa måtte höjas till *högst* 250 kronor årligen och till arbetshem för andra sinnesslöa till *högst* 200 kronor årligen för varje i arbetshemmet intagen elev;

dels ock att det av Kungl. Maj:t föreslagna bidraget till arbetshem, som anordnar kontrollerad familjevård för sinnesslöa, måtte få utgå även till den sinnesslöe arbetshemselevens föräldrahem, där detta i och för sig befinnes lämpligt att omhändertaga honom, men av ekonomiska skäl icke är i stånd härtill.

Stockholm den 29 maj 1914.

Bernh. Eriksson.

STOCKHOLM, O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI, 1914.
